

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 96/23

Luxemburg, 8 juni 2023

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-218/22 | Comune di Copertino

Advocaat-generaal Ćapeta: de lidstaten kunnen de uitbetaling van aan het einde van het dienstverband niet-opgenomen jaarlijkse vakantie met behoud van loon beperken

Onder bepaalde voorwaarden kunnen zij eisen stellen om werknemers met het oog op de bescherming van hun gezondheid aan te moedigen hun jaarlijkse verlof op te nemen

Een ambtenaar bekleedde van februari 1992 tot oktober 2016 de functie van technisch manager openbare werken bij de gemeente Copertino in Italië. Bij brief van 24 maart 2016 aan de gemeente Copertino nam die ambtenaar vrijwillig ontslag om vanaf 1 oktober 2016 met vervroegd pensioen te gaan. Hij verzocht de gemeente om zijn recht te erkennen op een financiële vergoeding voor de jaarlijkse vakantie met behoud van loon die hij tijdens het dienstverband niet had opgenomen, namelijk 79 dagen. De gemeente Copertino antwoordde dat de ambtenaar wist dat hij de resterende vakantiedagen moest opnemen en deze niet kon laten uitbetalen. Zij baseerde zich daarvoor op de in de betreffende Italiaanse wettelijke regeling opgenomen bepaling dat werknemers in de overheidssector *onder geen beding* recht hebben op uitbetaling van aan het einde van het dienstverband niet-opgenomen jaarlijkse vakantie. Volgens de uitlegging die de Italiaanse rechters aan die bepaling hebben gegeven, kan jaarlijkse vakantie alleen worden uitbetaald wanneer deze niet daadwerkelijk is opgenomen om redenen die niet aan de werknemer kunnen worden toegeschreven (zoals ziekte).

De Tribunale di Lecce, die de zaak behandelt, is onzeker of de betreffende Italiaanse wettelijke regeling verenigbaar is met de [arbeidstijdenrichtlijn](#) en wenst daarom van het Hof van Justitie te vernemen of die richtlijn in de weg staat aan die nationale regeling en, indien dit niet het geval is, of het de werknemer dan wel de werkgever is die dient aan te tonen dat de werknemer daadwerkelijk de mogelijkheid had om jaarlijkse vakantie met behoud van loon op te nemen.

Advocaat-generaal Ćapeta merkt in haar conclusie op dat financiële vergoeding geen zelfstandig recht is dat door de arbeidstijdenrichtlijn wordt toegekend aan de werknemers. Krachtens de richtlijn kan het recht op jaarlijkse vakantie met behoud van loon alleen in geval van beëindiging van het dienstverband worden vervangen door een financiële vergoeding. **De lidstaten mogen evenwel bepalen onder welke voorwaarden het recht op jaarlijkse vakantie kan worden uitgeoefend teneinde de daadwerkelijk opname van jaarlijkse vakantie aan te moedigen. De voorkeur voor het daadwerkelijk opnemen van de jaarlijkse vakantie met behoud van loon boven het laten uitbetalen ervan wordt gerechtvaardigd door het doel dat met de jaarlijkse vakantie met behoud van loon wordt nagestreefd, namelijk de gezondheid van de werknemers beschermen door hen in staat te stellen uit te rusten van het werk.** Op basis van de rechtspraak van het Hof en de beschikbare literatuur in sociale wetenschappen toont advocaat-generaal Ćapeta namelijk aan dat het daadwerkelijk opnemen van jaarlijkse vakantie met behoud van loon belangrijk is voor werknemers om hun geestelijke en lichamelijke energie terug te krijgen en, meer in het algemeen, om bij te dragen tot een goede gezondheid op en buiten het werk.

Over het algemeen staat de arbeidstijdenrichtlijn bij beëindiging van het dienstverband niet altijd in de weg aan het

verlies van de niet-opgenomen jaarlijkse vakantie met behoud van loon. Als de werknemer zijn jaarlijkse vakantie met behoud van loon welbewust en met volledige kennis van de eraan verbonden gevolgen niet heeft opgenomen, nadat hij in de gelegenheid werd gesteld om zijn recht daarop daadwerkelijk uit te oefenen, staat de arbeidstijdenrichtlijn er niet aan in de weg dat dit recht verloren gaat, noch dat in geval van beëindiging van het dienstverband geen financiële vergoeding wordt betaald. **Het is de lidstaten dus toegestaan om het daadwerkelijk opnemen van jaarlijkse vakantie met behoud van loon in plaats van het laten uitbetalen ervan aan te moedigen.**

Ten slotte **is advocaat-generaal Ćapeta van oordeel dat de arbeidstijdenrichtlijn niet in de weg staat aan een wettelijke regeling die verbiedt om niet-opgenomen jaarlijkse vakantie met behoud van loon aan het einde van het dienstverband uit te betalen, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden.** Ten eerste mag het verbod om een financiële vergoeding te eisen niet zien op het recht op jaarlijkse vakantie dat is verworven in het referentiejaar waarin het dienstverband wordt beëindigd. Ten tweede moet de werknemer in de voorgaande referentiejaar en ook tijdens de minimale overdrachtsperiode daadwerkelijk de gelegenheid hebben gehad om de jaarlijkse vakantie op te nemen. Ten derde moet de werkgever de werknemer hebben aangemoedigd om de jaarlijkse vakantie op te nemen. Ten vierde en ten slotte moet de werkgever de werknemer hebben meegedeeld dat niet-opgenomen jaarlijkse vakantie met behoud van loon niet mag worden gecumuleerd om op het moment van beëindiging van het dienstverband te worden ingeruild voor een financiële vergoeding.

Volgens advocaat-generaal Ćapeta staat het aan de nationale rechter om te beoordelen of de Italiaanse wettelijke regeling in die zin kan worden uitgelegd en of in het onderhavige geval aan de opgesomde voorwaarden is voldaan.

Wat de bewijslast betreft, stelt advocaat-generaal Ćapeta zich op het standpunt dat deze niet bij de werknemer, maar bij de werkgever ligt. Volgens haar vereist de arbeidstijdenrichtlijn dat de werkgever aantoont dat hij de werknemer in staat heeft gesteld en heeft aangemoedigd om de vakantie op te nemen, dat hij hem heeft meegedeeld dat de vakantie niet zal kunnen worden uitbetaald op het moment van beëindiging van het dienstverband en dat de werknemer er niettemin voor heeft gekozen de jaarlijkse vakantie niet op te nemen.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎(+352) 4303 2170

Volg ons!

